

EGYSÉGES LELKÉSZKÉPESÍTÉS RENDJE A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZBAN

ZS. - 76/2010.06.04. számú határozatával hatályba lépett, többször módosított
(ZS. - 131/2011.05.27., ZS. - 178/2011.11.18., ZS. - 259/2012.11.16., ZS. - 317/2013.11.15.,
ZS. - 383/2014.11.13, E.T. - 130779/2022.05.04.)

SZABÁLYRENDELET

1. § Preambulum

- (1) Az Egységes Lelkészképesítő Vizsga (ELV) a református lelkészi képesítés, illetve a református lelkészi oklevél megszerzéséhez elengedhetetlenül szükséges vizsga a Magyarországi Református Egyház rendjében, a Zsinat ZS. - 159/2007. számú határozata és a Magyar Református Egyház 2009. május 22-én elfogadott közös alkotmánya 22.§.(1) bekezdés és 31.§. alapján.
- (2) Az ELV célja: a lelkipásztori hivatás gyakorlásához szükséges teológiai, gyakorlati ismeretekről és kompetenciákról való számadás a lelkészképző intézeteket fenntartó egyházi testületek által elfogadott képzési és képesítési követelményrendszer értelmében. A vizsga során a jelölt számot ad elméleti és gyakorlati felkészültségéről, amely képessé teszi őt a teológiai tudomány önálló művelésére, és felkészít a magyar református egyház gyülekezeteiben és egyéb szolgálati területein végzendő lelkipásztori feladatok ellátására.
- (3) ELV-re jelentkezhet az a lelkészjelölt, aki valamely a Magyarországi Református Egyház egyházkerületei által fenntartott, államilag akkreditált lelkészképző intézet, illetve hittudományi kar/egyetem/akadémia által kiadott egyetemi oklevéllel rendelkezik. Lelkészi oklevél hiányában is jelentkezhetnek azok, akik a Magyarországi Református Egyház valamelyik egyházkerületének illetékességébe tartoznak, és 2011. január 1-je után tettek záróvizsgát, s kaptak ennek nyomán egyetemi diplomát. Jelentkezni lehet továbbá más, külföldön szerzett egyetemi oklevéllel, amelyet a jelölt az érvényes ekvivalencia szabályok alapján valamely magyarországi képzőhely által honosítottatott. Ezen jelentkezők esetében az ELB dönt a honosított diploma befogadásáról és a gyakorlati évre bocsátás feltételeiről. A fenti döntés előtt az érintett hallgatók a Magyarországi Református Egyházban lelkipásztori szolgálatot nem végezhetnek.
- (4) Az 1. § (3) bekezdésben meghatározott feltételek alól mentesül a Selye János Egyetem Református Teológia Karán diplomát szerzett, Magyarországon kirendelést kapott és itt legalább 3 éves szolgálattal rendelkező, egyházkerületi támogatással rendelkező jelentkező.¹
A jelentkezés további feltételeit a 3. § szabályozza.
- (5) Az Egységes Lelkészképesítő Bizottság jár el a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi törvény 87. §-ában ráruházott jogkörben is, a lelkészi képesítés hatályban tartása, vagy a lelkészi képesítés visszaállításával kapcsolatos vélemény kiadása tárgyában. Ezen ügyekben jelen szabályrendelet 6. § szerint kell eljárni.
- (6) Az Egységes Lelkészképesítő Bizottság (ELB) felállításáról a Magyarországi Református Egyház Zsinata dönt.

¹ Az 1. § (4) bekezdésben rögzített módosítás csak arra a jelentkezőre terjed ki, aki a Szabályrendelet hatályba lépése előtt (2011. január 1-je előtt) létesített a Magyarországi Református Egyházban egyházi jogviszonyt. [Id. 7. § (3) bekezdés]

2. § A vizsga szervezése

- (1) Az ELV évente kerül megrendezésre az ELB munkarendje szerint, előre kijelölt helyszínen, a Zsinati Székházban vagy valamely hittudományi kar vagy teológiai akadémia keretei között. (Felváltva, szeptemberben. Igény esetén az ELB évente két alkalommal hirdethet vizsgát.)
- (2) Az ELB minden év április 30-ig közzéteszi a vizsgára jelentkezés határidejét és körülményeit, a vizsga helyszínét, a jelentkezés feltételeit, a szóbeli vizsgához szükséges aktualizált tematikus tételsort. Közzététel helye: a tagedyházak hivatalos közlönye és honlapja.
- (3) A vizsgabizottság tagjaira az egyházkerületek elnökségei tesznek javaslatot minden év június 15-ig.
- (4) Az ELB tagjai:
 - az egyházkerületek püspökei és főgondnokai (vagy helyetteseik);
 - egyházkerületenként további egy-egy presbiteri képviselő az egyházkerületi elnökség javaslata alapján;
 - a tanintézetek által delegált és a fenntartó elnökségek által megerősített két-két bírálatot is végző oktató;
 - vizsgáztatási és minősítési jog nélkül: előadó koordinátor, jegyző;
 - tanácskozási joggal meghívhatók a Generális Konvent elnökségi tagjai.
- (5) A vizsga technikai lebonyolítását és az infrastrukturális feltételeket (termek, szállás és étkezés stb.) a vizsga helyszínéként kijelölt képzőhely biztosítja – amennyiben ez nem a Zsinati Székházban kerül megrendezésre. A vizsga helyszínéként kijelölt képzőhely Rektori/Dékáni Hivatala az adott év augusztus 15-ig írásban értesítést kap az egyházkerületek püspöki hivatalától/vagy a Zsinati Hivaltól a vizsgabizottság delegált tagjairól, a vizsgára jelentkezett jelöltek személyéről (értesítési címmel együtt).

3. § A vizsgára jelentkezés

- (1) Az ELV-ra írásban kell jelentkezni a rendszeresített formanyomtatvány alapján, az ELB címére, minden év július 31-ig.
- (2) A vizsgára jelentkezés feltételei:
 1. Egyetemi (Mesteri) oklevél: teológus-lelkész MA;
 2. lelkipásztori elhívás rövid, személyes jellegű bemutatása (maximum egy oldal terjedelemben);
 3. Szolgálati igazolás segédlelkészi/VI. éves gyakorlati szolgálatról területileg illetékes egyházmegye esperesi hivatalától;
 4. Ajánlás a területileg illetékes egyházkerület tanácsától (vagy, ha van ilyen, lelkészválasztó tanácsadó testületétől);
 5. Írásbeli vizsgaanyag benyújtása;
 6. Nyilatkozat arról, hogy az írásbeli anyagot önállóan készítette, a forrásmunkák szakmai szempontok szerint történő felhasználása alapján;
 7. Lelkipásztori napló.

- (3) A jelölt az egyetemi diploma megszerzésétől számított 3 éven belül jelentkezhet lelkészképesítő vizsgára. Indokolt esetben, egyházkerületi döntés alapján a vizsgára állás engedélyezése további 2 évvel meghosszabbítható.
- (4) Az ELB elnöke írásban felkéri a szakmailag illetékes és a vizsgabizottságba delegált teológiai tanárt/tanárokat az írásbeli anyag véleményezésére. Ezzel egy időben a benyújtott írásbeli vizsgaanyag megküldésre kerül a felkért bírálók számára, legkésőbb az adott év augusztus 15-ig.
- (5) A hiányzó dokumentumok pótlásának benyújtási határideje augusztus 20. – kivéve az 5. pont alatti írásbeli vizsgaanyagot, amely esetében nincs póthatáridő.

4. § A vizsga

- (1) Az ELV értekezlettel kezdődik.
 - (1.1.) Az elnök bibliaolvasással és imádsággal nyitja meg az ülést. Az előadó jelentést tesz a vizsgára jelentkezésről, halasztási kérelmekről, vagy egyéb, a vizsgára állást akadályozó körülményről.
 - (1.2.) A felkért szakbírálók közlik a bírálat eredményét, és javaslatot tesznek az írásbeli anyag elfogadására.

Amennyiben az írásbeli vizsgaanyag értékelése „elégtelen”, az ELB elnöke másik bíráló részére is kiadja. Amennyiben a második bírálat értékelése is „elégtelen”, úgy a vizsgára jelentkezőt hivatalból el kell utasítani.
 - (1.3.) A Bizottság továbbá összegzi a jelölt szolgálati helyéről, intézményéből érkező véleményeket lelkipásztori alkalmasságáról.
 - (1.4.) Az ELB dönt a jelöltek vizsgára bocsátásáról, majd ezt követően az elnök közli a jelöltekkel a bizottság döntését, a vizsga rendjét és beosztását, és az albizottságok összetételét.
 - (1.5.) A vizsgáról jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell a jelölt személyes adatain túl a beadott írásbeli anyag megnevezését, értékelését, a feltett kérdéseket és a vizsga összesített végeredményét.
- (2) A vizsga (előzetesen jeligével beküldött) írásbeli és helyben szóbeli részből áll az alábbiak szerint:
 - (2.1.) Előre kiadott perikópák alapján egy *úrnapi igehirdetés* benyújtása és a vizsgabizottság előtti bemutatása, megindoklása az előzetesen kiírt szempontrendszer szerint;
 - (2.2.) Választott textus alapján egy *kazuális vagy sakramentális igehirdetés* (esketési vagy temetési, illetve keresztelési vagy úrvacsorai) benyújtása és a vizsgabizottság előtti bemutatása, megindoklása az előzetesen kiírt szempontrendszer szerint.
 - (2.3.) Két, legalább háromórát felölelő *iskolai vagy gyülekezeti hittanórai óraterv* írásbeli benyújtása, megindoklása az előzetesen kiírt szempontrendszer szerint.
 - (2.4.) A *szóbeli vizsga* a lelkipásztori elhívás rövid, személyes jellegű bemutatásáról írt anyag felolvasásával és az ebből kiinduló beszélgetéssel kezdődik;
 - (2.5.) Szóbeli vizsga lelkipásztori hivatás és szolgálatról előre megadott témakörök alapján. Célja: meggyőződni a jelölt elhivatásáról és elkötelezettségéről, valamint tájékozottságáról a meghatározó egyházi és társadalmi kérdésekben.

A témaköröket a Zsinat Elnökségi Tanácsa állítja össze a lelkészképző intézetek képviselőinek bevonásával.

- (3) Az ELB a vizsga után záró értekezletet tart, amelyen mérlegeli az albizottságok észrevételeit, jóváhagyja a szaktanárok értékelési javaslatát és megállapítja a vizsga eredményét.
- (4) A vizsga értékelése:
 - „igen” vagy „nem” értékelés;
 - vagy: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.
- (5) Sikeresnek tekinthető a vizsga, amennyiben a jelölt a vizsga minden elemének eredményesen eleget tett. Sikertelen vizsga esetén a jelölt még egy alkalommal, leghamarabb 1 év, de maximum 3 éven belül jelentkezhet újabb vizsgára. Ismételt vizsga esetén a jelentkező újabb szolgálati igazolást és/vagy ajánlást köteles benyújtani. Ha a jelölt 2 tárgyban elégtelen eredményt ért el, a teljes vizsga megismétlésére köteles.
- (6) A területileg illetékes egyházkerület ajánlásának hiányában a teljes vizsgaanyag újbóli elkészítésre és benyújtásra kerül egy következő jelentkezés során.

5. § Az oklevél

- (1) Sikeres lelkészképesítő vizsga esetén az ELB „Református lelkipásztori oklevelet” állít ki, amelyen szerepel a jelölt neve, születési éve, vizsga eredménye, az országos egyház képviselőjére jogosult püspök-elnök/zsinati elnök és az ELB elnökének aláírása, valamint a Magyarországi Református Egyház Egységes Lelkészképesítő Bizottsága bélyegzője. Az oklevél minta a jelen szabályozás mellékletét képezi.
- (2) Az oklevél átadására a jelöltet küldő egyházkerület közgyűlésén, ünnepi istentisztelet keretében kerül sor.
- (3) Az oklevél birtokában a jelölt református lelkészi jogviszonyban alkalmazásra kerülhet a Magyar Református Egyház valamely gyülekezetében vagy intézményében. Az alkalmazás, illetve szolgálati jogviszony megkötésének további feltételeit az egyes részegyházak és egyházkerületek saját hatáskörben és szabályrendeletek, törvények alapján szabályozzák.

6. § lelkészi képesítés hatályban tartásával kapcsolatos eljárás

- (1) A lelkészi képesítés hatályban tartásával és visszaállítással kapcsolatos ügyekben mindazon iratok másolatát be kell csatolni, amelyek a hatályban tartási kérelemhez szükségesek.
- (2) A kérelmet határidő nélkül be lehet nyújtani, de a Bizottság csak a meghirdetett vizsgaidőpont előtt legalább 30 nappal korábban szabályszerűen beérkezett kérelmet tárgyalja.
- (3) A lelkészi képesítés hatályban tartásával vagy visszaállítással kapcsolatos eljárás keretében történt egyházmegyei, egyházkerületi megkeresésre az Egységes Lelkészképesítő Bizottság a korábban lelkészi képesítéssel rendelkezőt elbeszélgetésre hívja be.
- (4) Az elbeszélgetés célja, hogy a Vizsgabizottság megismerje a megjelent életkörülményeit, egyházzal való kapcsolatát, és megvizsgálja, hogy magatartása, életvezetése, ismeretei alkalmassá teszik-e őt a lelkészi képesítés hatályban tartására, vagy ennek visszaállítására

- figyelembe véve azt, hogy szolgálati lehetőség esetén ennek ellátására képes és alkalmas lenne-e.
- (5) Az elbeszélgetést és az egyházmegyétől/ egyházkerülettől érkezett iratok áttanulmányozását követően a Vizsgabizottság az alábbi javaslatokat teheti:
- a) Javasolja a lelkészi képesítés hatályban tartását vagy visszaállítását- amennyiben azt állapítja meg, hogy a megjelent kapcsolata mindvégig aktív maradt az egyházzal, nem egyházi hivatása gyakorlása során is az egyház érdekeit szolgálta, magát a teológiai tudományokban képezte, rendszeresen látott el egyházi szolgálatokat, így alkalmas arra, hogy a Magyarországi Református Egyházban lelkészi szolgálatot végezzen.
 - b) Az Egységes lelkészképesítő vagy különbözeti-honosítási vizsga egészének vagy meghatározott részének letételére kötelezi a jelentkezőt, ha a lelkészi szolgálatok végzése óta eltelt idő, az aktív egyházi kapcsolat hiánya ezt szükségessé teszi.
 - c) Nem javasolja a lelkészi képesítés hatályban tartását, ha
 - a kérelmezőnél olyan fegyelmi, magatartási, életvezetési vagy mentális problémákat észlel, amely a hatályban tartást kérelmezőt alkalmatlanná teszi a lelkészi szolgálatra, vagy
 - a részére az előírt vizsgát 2 év éven belül nem teljesíti.
- (6) A Bizottság határozatban foglalt indokolt véleményéről az egyházmegyei, egyházkerületi elnökséget értesíti.

7. § Vegyes rendelkezés

- (1) A vizsga költségeit az egyházkerületek vállalják részarányosan.
- (2) A módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Szabályzat 2014. december 1-jén lép hatályba.
- (3) Az 1. § (4) bekezdésben rögzített módosítás csak arra a jelentkezőre terjed ki, aki a Szabályrendelet hatálybalépése előtt (2011. január 1-je előtt) létesített a Magyarországi Református Egyházban egyházi jogviszonyt.

Budapest, 2022. május 4.
